

ÜLDKORRALDUSLIK ETTEKIRJUTUS

09.06.2015 nr 4.1-7/15/33

Lennuameti peadirektor teeb talle antud volituste piires ja haldusmenetluse seaduse § 51 lõike 2, lennundusseaduse § 7 lõike 5, majandus- ja taristuministri 26.03.2015 määruse nr 24 “ Riigisisised lennureeglid ja erandid ning erisused komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012 sätestatud lennureeglitest”, Vabariigi Valitsuse määruse nr 240 „Eesti õhuruumi kasutamine ja lennuliikluse teenindamine Tallinna lennuinfopiirkonnas“ ning majandus- ja kommunikatsiooniministri 31.07.2006 määruse nr 73 „Lennuameti põhimäärus“ alusel üldkorraldusliku ettekirjutuse.

Seoses mehitamata õhusõidukite (sh droonide) oluliselt suurenenud käitamisega on vajalik ohutuse tagamiseks mehitamata õhusõidukite lennutegevusega tegelevatele isikutele teha üldkorralduslik ettekirjutus, millega kehtestatakse tingimused mehitamata õhusõiduki käitamiseks Tallinna lennuinfopiirkonnas.

Lennundusseaduse § 5 kohaselt on õhusõiduk ka mehitamata õhusõiduk ning seetõttu tuleb mehitamata õhusõiduki käitamisel kohaldada õhusõiduki käitamiseks sätestatud nõudeid. Euroopa komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 923/2012, 26. september 2012, millega kehtestatakse ühised lennureeglid ning aeronavigatsiooniteenuseid ja -protseduure käsitlevad käitamissätted ning muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 1035/2011 ning määruseid (EÜ) nr 1265/2007, (EÜ) nr 1794/2006, (EÜ) nr 730/2006, (EÜ) nr 1033/2006 ja (EL) nr 255/2010 (*edaspidi SERA*) ei kehtesta nõudeid mehitamata õhusõidukite käitamiseks, nõuete kehtestamine on liikmesriikide riigisisene ülesanne. Üldkorraldusliku ettekirjutuse tegemise eesmärk on võimalikult tõhusalt tagada ohutus nii õhus kui maa peal, et ei seataks õhusõidukite hooletu või vastutustundetu käitamise tõttu ohtu inimeste elu, tervist ega vara. Õhusõidukite, sh mehitamata õhusõidukite, käitamisel tuleb lähtuda lennundusseadusest, majandus- ja taristuministri 26.03.2015 määruse nr 24 “ Riigisisised lennureeglid ja erandid ning erisused komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 923/2012 sätestatud lennureeglitest” (*edaspidi lennureeglid*) ning Vabariigi Valitsuse määruse nr 240 „Eesti õhuruumi kasutamine ja lennuliikluse teenindamine Tallinna lennuinfopiirkonnas“ (*edaspidi õhuruumi määrus*). Kontrollitavas õhuruumis on nõue transpondri ja kahepoolse raadioside olemasoluks. Samad nõuded on lennuvälja lennuinfotsoonis (Transponder Mandatory Zone – TMZ, Radio Mandatory Zone – RMZ) Ilma transpondri ja kahepoolse raadiosideta kontrollitavas õhuruumis, lennuvälja lennuinfotsoonis ning mittekontrollitavas õhuruumis kõrgemal kui 500 jalga võib kasutada mehitamata õhusõidukit, mille käitamiseks on antud lennundusseaduse § 51 lõike 1 alusel ühekordne luba. Kui mehitamata õhusõiduki käitaja, kellel ei ole võimalik täita

eelnimetatud lennundusseaduses, lennureeglites ja õhuruumi määruises toodud nõudeid ja ta ei täida õigusaktides sätestatud tingimusi, vastutab ta Lennundusseaduse § 60¹⁴ kohaselt lennureeglite rikkumise eest.

Adressaadid:

Mehitamata õhusõidukite käitajad kui lennutegevusega tegelevad isikud.

Ettekirjutuse täitmise tähtaeg:

Ettekirjutus kuulub täitmisele ettekirjutuse adressaatide poolt alates ettekirjutuse teatavaks tegemisest.

Üldkorraldusliku ettekirjutuse sisu:

§ 1. Mõisted ja reguleerimisala

(1) Õhusõiduk on aparaat, mis püsib atmosfääris õhu vastumõjul, välja arvatud maa- või veepinnalt põrkunud õhu vastumõjul.

(2) Mehitamata õhusõiduk on õhusõiduk, mille pardal ei ole pilooti ning mille juhtimine toimub tehniliste abivahendite vahendusel või eelnevalt programmeeritud lennuna ilma piloodi juhtimiseta autonoomselt.

(3) Mehitamata õhusõidukite käitamine on lennutegevus, milleks on vajalik lennureeglite § 7 lõike 2 kohaselt ühekordne luba.

(4) Mehitamata õhusõiduki käitaja on õhusõiduki juht.

(5) Mehitamata õhusõidukit ei tohi käitada hooletult ega vastutustundetult, mille tagajärjel võib sattuda ohtu inimeste elu, tervis, vara või teised õhuruumi kasutajad.

(6) Lennul tihedalt asustatud elamispiirkondade või rahvakogunemiste kohal peab õhusõiduki lennukõrgus olema selline, et hädaolukorras saaks maanduda nii, et ei oleks ohustatud maal või veel olevad inimesed või vara.

§ 2. Tingimused mehitamata õhusõiduki käitamiseks

(1) Lennureeglite § 7 lõike 1 kohaselt võib mehitamata õhusõidukeid käitada madalamal kui 500 jalga maapinnast ilma Lennuameti loata. Kontrollitavas õhuruumis ja lennuvälja lennuinfotsoonis käitatavatele mehitamata õhusõidukitele laienevad lennundusseaduse § 10¹ lõikes 5, SERA punktis SERA.6001 ning õhuruumi määruises § 31¹ toodud nõuded. Kui eeltoodud nõudeid ei ole võimalik täita, siis rakendatakse alljärgnevat tingimusi:

- 1) mittekontrollitavas õhuruumis (v.a lennuvälja lennuinfotsoonis) võib mehitamata õhusõidukeid käitada ilma Lennuameti loata kuni 500 jala kõrguseni maapinnast;
- 2) mittekontrollitavas õhuruumis (v.a lennuvälja lennuinfotsoonis) kõrgemal kui 500 jalga maapinnast peab mehitamata õhusõiduki käitamisel olema Lennuameti luba;
- 3) käitamiseks kontrollitavas õhuruumis, lennuvälja lennuinfotsoonis ning lennundusteabekogumikus (ENR 5 osas) ja selle lisades toodud või NOTAM-teatega kehtestatud keelu-, piirangu-, ajutiselt eraldatud, ajutiselt reserveeritud,

langevarjuhüpete, motoparaplaanide ja tundliku faunaga alades peab olema Lennuameti luba.

(2) Lennuameti väljastatud luba või kooskõlastus ei anna automaatselt õigust mehitamata õhusõiduki käitamiseks ürituste ja rahvakogunemiste kohal. Käitaja vastutab selle eest, et ürituse või rahvakogunemise korraldaja luba oleks olemas.

(3) Mehitamata õhusõiduki käitajal on kohustus kursis olla lennundusseadusega, lennureeglitega, õhuruumi määrusega ja teiste mehitamata õhusõiduki käitamisega seotud õigusaktidega ning lennundusteabekogumikuga, selle lisadega ning kehtivate NOTAM-teadetega.

(4) Kui mehitamata õhusõiduki käitaja sõlmib vastava lennuliiklusteeninduse üksusega koostööprotseduuri mehitamata õhusõiduki käitamiseks kontrollitavas õhuruumis või lennuvälja lennuinfotsoonis, peab see olema heaks kiidetud Lennuameti poolt enne koostööprotseduuri jõustumist. Kui Lennuamet koostööprotseduuri heaks ei kiida, ei või seda kohaldada.

§ 3. Taotluste menetlemine

(1) Ühekordse loa saamiseks tuleb Lennuametile esitada vabas vormis taotlus. Taotlus peab olema allkirjastatud.

Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid füüsilise isiku puhul:

- 1) Taotleja nimi
- 2) Isikukood
- 3) Elukoht
- 4) Telefoni number
- 5) E-maili aadress

Taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid juriidilise isiku puhul:

- 1) Taotleja nimi
- 2) Operaatorite/pilootide nimed koos isikukoodidega
- 3) Registrikood
- 4) Aadress
- 5) Telefoninumber
- 6) E-maili aadress

(2) Mehitamata õhusõiduki käitamiseks vajaliku kooskõlastuse taotlemiseks peab esitama taotluse Lennuametile. Taotluses peavad olema esitatud kõik järgnevad andmed:

- 1) käitamise asukoht - ala koordinaadid vormingus kraad, minut, sekund või keskpunkti koordinaadid raadiusega. Taotlusele lisatakse kaart;
- 2) käitamise eesmärk;
- 3) soovitud maksimaalne kõrgus maapinnast;
- 4) käitamise ajavahemik (kuupäev, alguse ja lõpu kellaeg);
- 5) tagavaraplaan ohutuse tagamiseks juhuks, kui mehitamata õhusõiduk juhitavuse kaotab;
- 6) telefoninumber, millelt mehitamata õhusõiduki käitajaga vajadusel operatiivselt ühendust saab;

- 7) taotleja andmed (nimi, isikukood/registrikood, aadress, telefon, e-post).
- (3) Kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtajad on järgmised:
- 1) Kui mehitamata õhusõidukit soovitakse käitada madalamal kui 500 jalga õhuruumi osas, kus on nõutud Lennuameti luba, tuleb Lennuametile esitada taotlus vähemalt kolm tööpäeva enne planeeritavat lendu;
 - 2) Kui mehitamata õhusõidukit soovitakse käitada kõrgemal kui 500 jalga, tuleb Lennuametile esitada taotlus vähemalt seitse tööpäeva enne planeeritavat lendu.

§ 4. Kooskõlastuse muutmine

- (1) Mehitamata õhusõiduki käitamiseks lubatud ajavahemikku on võimalik muuta, kui kooskõlastuse muutise taotlus esitatakse vähemalt üks tööpäev enne planeeritavat lendu.
- (2) Kooskõlastusega lubatud käitamise ajavahemikku võib muuta ainult hilisemaks.
- (3) Mehitamata õhusõiduki käitamise asukohta ei ole võimalik muuta. Asukoha muutuse korral tuleb taotleda uus kooskõlastus.

§ 5. Kooskõlastuse andmisest ja muutmisest keeldumine

- (1) Kooskõlastuse andmisel, sellest keeldumisel või muutmisel lähtutakse eelkõige ohutusest ning see sõltub peamiselt lennuliikluse olukorrast. Lennuamet võtab taotluse menetlemisel arvesse ka privaatsuse ja julgeolekuga seotud asjaolusid. Lennuamet käsitleb igat saabunud taotlust eraldi ning teeb otsused kooskõlastuse väljastamise või sellest keeldumise kohta käitamise spetsiifikast ja tegevusest lähtuvalt.
- (2) Kooskõlastuse andmisest või muutmisest keeldutakse eelkõige, kui:
 - 1) esineb negatiivne mõju lennuliiklusele ja/või lennuohutusele;
 - 2) taotluses soovitud õhuruumi osas on Lennuamet eelnevalt andnud kooskõlastuse teise õhusõiduki käitamiseks;
 - 3) taotlus ei vasta nõuetele;
 - 4) taotleja ei ole arvestanud taotluse esitamisel menetlustähtajaga.

§ 6. Lennuliiklusteenindusüksuse õigused

- (1) Lennujuhil on õigus lähtuvalt liiklusolukorrast lükata edasi kooskõlastuses toodud mehitamata õhusõiduki käitamise algus kooskõlastuses toodud aja piires.
- (2) Lennujuhil on õigus maandada vajaminevaks ajaks liiklusolukorrast lähtuvalt mehitamata õhusõiduk, kui see peaks vajalikuks osutama.
- (3) Lennuliiklusteenindusüksusel on õigus nõuda koostöölepingut mehitamata õhusõiduki käitajaga.

§ 7. Mehitamata õhusõiduki käitaja vastutus

Mehitamata õhusõiduki käitaja ehk õhusõiduki juht vastutab lennureeglite rikkumise eest vastavalt lennundusseaduse § 60¹⁴.

Lõppsätted:

Tunnistada kehtetuks 02. oktoobri 2014 üldkorralduslik ettekirjutus nr 4.1-7/14/27

Üldkorralduslik ettekirjutus avaldatakse Lennuameti veebilehel www.ecaa.ee.

Käesoleva haldusakti peale on võimalik esitada vaie Lennuametile (aadressil Rävalla pst 8, Tallinn 10143) 30 päeva jooksul alates haldusakti teadasaamise päevast, haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristjan Telve
Peadirektor